

Ван Ченьсі

аспірант педагогічного факультету

Ізмаїльського державного гуманітарного університету

Науковий керівник

кандидат педагогічних наук, доцент кафедри музичного та

образотворчого мистецтва

Бухнієва Олена Анатоліївна

м. Ізмаїл, Україна

ВАЖЛИВІСТЬ ТРАДИЦІЙНОЇ КИТАЙСЬКОЇ МУЗИКИ У СУЧАСНОМУ ЕТНІЧНО-РОДИННОМУ ВИХОВАННІ ПІДЛІТКІВ КНР

Китайський народ має багату культурну спадщину, і протягом століть працюючі люди створили безліч пісень, які сприяли не тільки розвитку продуктивності, а й прогресу суспільства, який, як відомо, завжди ґрунтувався на вихованні у підлітків ціннісного ставлення до етнічно-родинних традицій. В Китаї існує безліч класичних народних пісень, які не лише розширили форму музики, але й створили та передали традиційну музичну культуру. Більшість традиційної музики базується на сюжетних лініях, які створюють характерну мелодійність звучання, яка надає людям естетику, відмінну від сучасної музики. Різні характеристики традиційної музики та її регіональні закономірності ускладнюють імітацію чи здатність перевершити відмінні риси традиційної музики у багатьох регіонах країни, що робить її культурним скарбом у музичній історії [3].

Традиційна музична культура є не лише суттю традиційної культури Китаю, але й відіграє добру роль у зміцненні культурної довіри та просуванні культурного духу в Китаї, особливо в контексті етнічно-родинного виховання підлітків, що важливіше успадковувати та просувати традиційну музичну культуру. Багато класичні твори традиційної музики, такі як "Квіти весняної річки і місячне світло", "Відображення місяця в другій весні", "Рибальський

човен співає ввечері", "Сотня птахів перед обличчям фенікса", "Спокійна ніч" і "Скачки", показали світові чарівність і елегантність. Тому ми маємо взяти традиційну музичну культуру за основу, щоб підлітки могли глибше зрозуміти традиційну китайську музику, підвищити культурну впевненість та просувати чудову традиційну культуру у майбутньому на світовій арені.

В галузі традиційної музики музиканти завжди з душею ставилися до майстерності, прагнучи досконалості на шляху до творчої досконалості. Наприклад, Сянь Сінхай, сучасний китайський музикант, написав свою класичну композицію "Вітер" під враженням від навчання у Франції. Будинок, який він знімав, був настільки старим і маленьким, що йому доводилося відкривати світловий люк, щоб грати на скрипці, особливо взимку, коли вітер проникав у хатину і часто не давав йому спати. Зіткнувшись з такими важкими умовами, Сянь Сінхай не здригнувся і залишився там вчитись музиці. Він переклав ці переживання на музику і написав пісню "Вітер". Дух його безстрашного прагнення до музичного мистецтва – це традиційна культура, яку має вивчати та пропагувати сучасна молодь [5].

Традиційна музична культура містить у собі дух людства. Музика – це спосіб вираження емоцій та гуманістичних якостей творця музики. Коли люди слухають і насолоджуються традиційною музикою, вони можуть краще стимулювати свою внутрішню національну свідомість та вдосконалювати свою духовність. Тому, у певному сенсі, дух традиційної культури є основою етнічно-родинного виховання підлітків, і розвиток традиційної музики полягає не лише у передачі чудової традиційної культури, а й у визнанні та втіленні духу традиційної культури.

У традиційній китайській культурі сімейне етичне і моральне виховання займає надзвичайно важливе і фундаментальне місце і виконує незамінні соціальні та культурні функції. Будучи невід'ємною частиною китайської традиційної культури, традиційне китайське родинне виховання має багатий зміст і цінний досвід. Таким чином, вивчення цінності етики та родинного морального виховання в традиційній китайській культурі, її

просування вперед і завершення її сучасної трансформації можуть не тільки поглибити наше розуміння традиційної китайської культури, але слугувати прикладом для подальшого вивчення традиційної китайської культури виховання молоді та мати важливе довідкове значення для побудови нової сучасної моделі сімейної освіти[1].

Основним завданням і кінцевою метою традиційного родинного виховання є моральне виховання членів сім'ї. Поняття батьківської любові та синівської шанобливості, дружби старшого брата та поваги до молодшого брата, а також доброчесної дружини та доброї матері глибоко вкорінені у традиційній китайській культурі.

Під традиційною китайською родиною розуміється сім'я, яка існувала в умовах феодально-патріархального ладу Китаю і дрібного селянського натурального господарства. У Стародавньому Китаї моральне виховання було головним у сімейному вихованні.

Сім'я розглядалася як важливе місце соціалізації особистості і наголошувалося на індивідуальному самовихованні. У «Великому вченні» говориться: «Ті, хто бажав проявити славетну чесноту в усьому світі, спочатку наводили порядок у своїй державі. Ті, хто бажав керувати своєю державою, спочатку наводили лад у своїй родині. Ті, хто бажав керувати своєю родиною, спочатку виховували свою особистість» [2]. «Тільки після того, як людина вдосконалив себе, можна керувати своєю сім'єю; після того, як хтось керує своєю сім'єю, передачу знань і моральне виховання в одне ціле, культивує моральність у викладанні та вивчаючи класику в моральному вихованні» [3]. Тому найбільш природним і доцільним є виховання у дітей поваги до старших на основі власного життєвого досвіду та національних традицій. Завдяки вродженій кровній спорідненості та набутим вихованням, діти природним чином розвиватимуть почуття ідентифікації з родиною та сімейною групою на основі родинних зв'язків і почуття синівської шанобливості до виховання їхніх батьків. Ці природні емоції є важливою силою, яка підтримує родину.

Сімейне виховання бере це за основну відправну точку, яка відповідає людській природі та життєвому і емоційно-культурному досвіду дітей.

Традиційна музика в Китаї – це унікальна форма художнього вираження, яка передавалася та розвивалася протягом багатьох років, включаючи не лише історичну музику, а й деякі знайомі сучасні музичні твори. Однак через зміни часу та багатьох інших факторів деякі традиційні інструменти та музичні жанри поступово занепали і вимерли. Традиційна музика також поступово зійшла зі сцени історії та має мало сприятливих умов, що робить виживання традиційної музики важким завданням.

У реальному світі, хоча є багато музичних експертів та вчених, які прагнуть розкопок, збереження та передачі традиційної музики, їх часто стримують труднощі розвитку ринку. Зокрема, сучасна молодь женеться за модою та популярністю, віддаючи перевагу авангардній рок- та джаз-музиці. В основному це пов'язано з тим, що зарубіжна музика може повніше показати розвиток індустріального суспільства, що відповідає життю та емоціям сучасних молодих людей, чого немає в китайській традиційній музичній культурі, що змушує все більше і більше молодих людей неправильно розуміти традиційну музичну культуру, а потім нехтувати вивченням і наслідуванням традиційної музики [4].

В даний час традиційна музична культура передається в основному тим, хто вивчає музику та контактує з нею, що, очевидно, обмежує сферу та форму передачі традиційної музичної культури та обмежує подальший розвиток та просування традиційної музичної культури в Китаї. Більшість населення має слабе уявлення про традиційну музичну культуру і не поінформовано про її передачу, що не сприяє просуванню та поширенню традиційної музичної культури та ускладнює ефективну реалізацію її цінності. Певною мірою традиційна музична культура Китаю все ще перебуває під впливом ідей Конфуція та Менсіуса, які сильно відрізняються від модних ідей сучасної культури, що робить все більш важким для спадкоємців традиційної музичної культури продовжувати всебічне та глибоке успадкування традиційної

музики. У традиційній китайській культурі йдеться про те, що музика може підтримувати дисципліноване, організоване суспільство. У Луйші Чуньцю сказано, що «гармонійні звуки приводять до гармонії, а гармонія створює організоване суспільство». У конфуціанських текстах церемоній та класичної музики стверджується, що «застосування обрядів та музики сприяє миролюбності у родині і суспільстві». Насправді це практикувалося в стародавньому суспільстві і дійсно сприяло зміцненню стабільності. Ця ідея поширювалася Конфуцієм, який вважав, що «музика є гармонією у Всесвіті, а обряди відбивають порядок Всесвіту» [5].

Зараз Китай стикається зі складною проблемою соціального розшарування, викликаного ринковою економікою. Науковці-гуманітарії пропонують розглядати питання виховання підлітків з позиції «консервативної діалектики» та реконструювати базові культурно-етичні концепції сучасного суспільства: створити моральні норми, які впроважують традиційні культурні цінності країни.

Список використаних джерел:

1. Ву Сіпін, Чен Ся (2013). Моральне виховання, праця та музика: естетична допоміжна функція в сільських середніх школах. Популярна література і мистецтво. Випуск 07. С. 161–162.
2. Гуменникова Т. Р. (2025). Шкільна музична освіта в сучасному Китаї: пріоритетність патріотичного виховання та ціннісного ставлення до етно-родинних традицій. Перспективи та інновації науки (Серія «Педагогіка», Серія «Психологія», Серія «Медицина»). № 1(47). С. 410–418.
3. Коваленко О., Жерновникова О. (2021). Виховання інтелектуальної еліти нації: зарубіжний та вітчизняний досвід. Рідна школа. Вип. 3. С. 25–29.
4. Лі Шуцзінь (2008). Співробітництво та обмін між вищими навчальними закладами Китаю та України [J]. Всесвітня інформація з питань освіти.
5. URL: <https://surl.li/dwsikw>